సోవియట్ జీవితం గురించి ముఖాముఖి

ఇరినా మాలెంకో

సోవియట్ యూనియన్‌లో జన్మించి, సోషలిజంలో బాల్యాన్ని, యవ్వనాన్ని గడిపిన ఇరినా మాలెంకో (45 సంవత్సరాలు) ఆ తర్వాత పెట్టుబడిదారీ దేశాలలో నివసిస్తున్నారు. సోషలిజం, పెట్టుబడిదారీ వ్యవస్థలలోని జీవితాలను పోల్చుతూ ఆమె శ్రీలంక పత్రిక 'సింహళ యూత్ యూనియన్ ఆఫ్ శ్రీలంక'కు ఇచ్చిన ఇంటర్వ్యూ సారాంశం ఇది. 15-11-16 'ప్రజాశక్తి' దినపత్రిక నుండి పునర్ముద్రిస్తున్నాం. 'సోవియటికా' అనే గ్రంథాన్ని ఆమె రచించారు.

- సంపాదకుడు

నా పేరు ఇరినా మాలెంకో. ప్రస్తుతం నాకు 45 సంవత్సరాలు. నేను సోవియట్ యూనియన్‌లోని తులలో జన్మించాను. నాకు 22 సంవత్సరాలు వచ్చేవరకూ సోవియట్ యూనియన్‌లోనే నివసించాను. చరిత్ర, పురాతత్వశాస్త్రాలలో మాస్కోలో డిగ్రీ పాసయ్యాను. ఆ తర్వాత వ్యక్తిగత కారణాలవల్ల నెదర్లాండ్స్‌కు వెళ్ళి అక్కడ నివసిస్తున్నాను. అక్కడ ఎనిమిది సంవత్సరాలు నివసించి లీడెన్ యూనివర్శిటీ నుంచి స్లోవానిక్ భాషలలో డిగ్రీ తీసుకున్న తర్వాత ఉద్యోగాన్వేషణలో ఐర్లాండ్ వెళ్ళాను. నేను ఇప్పటికీ ఐర్లాండ్‌లోనే నివసిస్తున్నాను. నేను అనువాదకురాలిగా, రచయితగా, రాజకీయ కార్యకర్తగా పనిచేస్తున్నాను. కమ్యూనిస్టుగా, సోవియట్ పౌరురాలిగా చెప్పుకోవటానికి నేను గర్వపడుతున్నాను. బాల్యంలో నా జీవితం అత్యంత ఆహ్లాదకరంగా గడిచిందని చెప్పటం నా ఒక్కదానికే సంబంధించినదికాదు; అసాధారణమైనది కాదు. సోవియట్‌లో పెరిగిన నా తరానికి చెందిన అనేకమంది మీకు ఇదేవిధంగా చెబుతారు. నా తల్లిదండ్రులకు నేను ఏకైక కుమార్తెను. నా తండ్రి పోస్ట్ గ్రాడ్యుయేట్. నా తల్లి ఇంజనీర్. ఆమె ఒక ఫ్యాక్టరీ నిర్వాహకురాలిగా పనిచేశారు.

అప్పుడు మాకు వర్తమాన, భవిష్యత్ జీవితాన్ని గురించి ఎటువంటి ఆందోళనా లేదు. ప్రాథమిక, ఉన్నతవిద్యకు సంబంధించి ఏడు సంవత్సరాల వయసు నుంచి పది సంవత్సరాల వరకు నిర్బంధ విద్యను అభ్యసించాలి. సోవియట్‌లో పిల్లలు మాత్రమే ప్రత్యేక హక్కులు కలిగినవారని అంటుంటారు. మా విద్య అంతా ఉచితం, నాణ్యమైనది. పాఠశాల సమయం అనంతరం ఆటలాడుకోవటానికి, సంగీతం నేర్చుకోవటానికి వివిధ రకాల ఉచిత క్లబ్బులున్నాయి. పిల్లల వేసవి శిబిరాలు, బాలల హోటళ్ళు, బాలల రైళ్ళు, ప్రకృతిని ప్రేమించే వారికి ప్రత్యేక శిబిరాలు వున్నాయి. అక్కడ బాలలు మొక్కల పెంపకాన్ని కూడా నేర్చుకోవచ్చు. పదిహేడు సంవత్సరాల వయసు వచ్చే వరకు నేను, మా తాతయ్య, అమ్మమ్మ, మా చినమామయ్య ఒకే ఇంట్లో వున్నాం. మా అమ్మమ్మ, తాతయ్యలు ఫ్యాక్టరీ కార్మికులుగా పనిచేసి రిటైరయ్యారు. మా జీవితం చాలా భద్రంగా, ప్రశాంతంగా, ఏమాత్రం ఒత్తిడి లేని వాతావరణంలో వుండేది. శారీరకంగా అశక్తులు, ఇంటిపనులు చూసుకోవాలనుకున్నవారు, రిటైరైనవారు మినహా మిగతా వయోజనులందరూ ఉద్యోగాలు చేస్తుంటారు. రిటైర్‌మెంటు వయసు స్త్రీలకు 55 సంవత్సరాలు, పురుషులకు 60 సంవత్సరాలు. సోవియట్‌లో కళలు నేర్చుకోవటం చాలా సులభం. గ్రంథాలయాలలో ఏమాత్రం రుసుం చెల్లించాల్సిన పనిలేదు. పుస్తకాలు, థియేటర్లలో ప్రదర్శనలు, మ్యూజియంలు, ఎగ్జిబిషన్లలో అతి తక్కువ ఛార్జీలు మాత్రమే వుంటాయి. స్వంతయిల్లు, ఉద్యోగం, జీతంతో సెలవులు గడపటానికి గ్యారంటీ హక్కు ఉన్నది. ఇంటి ఖరీదు చాలా తక్కువగా వుంటుంది. మంచినీళ్ళు, విద్యుత్‌కు ప్రజలు తమ జీతాలలో మూడు నాలుగు శాతం మాత్రమే చెల్లిస్తారు. ప్రజలు తమ జీవితకాలం నివసించటానికి ప్రభుత్వం ఉచితంగా అపార్ట్‌మెంట్లు ఇస్తుంది. వారి పిల్లలు కూడా వాటిలో నివసించవచ్చు. కానీ అమ్ముకోవటానికి హక్కుండదు. ఆహారం వలెనే ప్రజారవాణా వ్యవస్థ కూడా అత్యంత చౌకగా వుంటుంది. బాలల బట్టలు, బూట్లకు ప్రభుత్వం సబ్సిడీ ఇస్తుంది. పుస్తకాలు ఉచితంగా సరఫరా చేస్తుంది. ఈనాటి యువతరానికి ఈ విషయాలు ఎక్కువభాగం తెలియవు కాబట్టి నేను అనుభవించిన ఈ జీవితాన్ని నా పుస్తకం 'సోవియటికా'లో సాధ్యమైనంత ఎక్కువగా వివరించ టానికి ప్రయత్నించాను. ఈ అంశాలను నమ్మటం వారికి కష్టంగా వుంటుంది. నాకు నాలుగు సంవత్సరాల వయసున్నప్పుడు మా అమ్మ మొదటిసారిగా పనికి వెళ్ళటం ప్రారంభించింది. పాఠశాలేతర విద్యాకేంద్రం ఆమె ఫ్యాక్టరీకి సంబంధించినది. నేను రోజంతా అక్కడ వుండటానికిగానూ ఆమె తన జీతంలో కొంతభాగాన్ని చెల్లించేది. అది వెచ్చని, ఆహ్లాదకరమైన ప్రదేశం. సమూహంలో భాగంగా ఎలా వుండాలి, దేశంలోని రాజకీయ పరిణామాలను, తదితరాలను గురించి ఉపాధ్యాయులు మాకు బోధించేవారు. మాకు సంగీతం పాఠాలను చెప్పేవారు. బొమ్మలు చాలా వుండేవి. పార్కులకు, ఇతర బయటి ప్రదేశాలకు చాలా ఎక్కువగా తీసుకెళ్ళేవారు. సోవియట్ బాలలకు అన్నీ లభ్యమయ్యేవి. బాలల కోసమే

ప్రత్యేకంగా పుస్తకాలను ప్రచురించే సంస్థలుండేవి. పిల్లల కోసమే ప్రత్యేకంగా నిర్మించిన కథాచిత్రాలు, కార్టూన్ సినిమాలుండేవి. రేడియో, టీవీలలో ప్రతిరోజూ పిల్లలకోసం కార్యక్రమాలు ప్రసారం చేసేవారు. వాటితోపాటు ప్రతివారం పిల్లలకోసం ప్రసారంచేసే 'విజిటింగ్ ఫెయిరీటేల్స్'ను కొత్త విషయాలతో అందించేవారు. వాటికోసం మేమందరం ఎదురు చూస్తుండేవారం.

స్పోర్ట్స్ క్లబ్బులన్నింటిలో ప్రవేశం పూర్తి ఉచితంగా వుండేది. వాటికి హాజరుకమ్మని పిల్లలను ప్రోత్సహిస్తుండేవారు. వారిలో ఉత్తమమైనవారిని స్పోర్ట్స్ స్కూల్స్‌కు హాజరయ్యేందుకు ఎంపిక చేసేవారు. ఆ విధంగా ప్రతివారూ ఆటలలో పాల్గొంటూ విస్తృతమైన భాగస్వామ్యం వుండటమే సోవియట్ యూనియన్ ఒలంపిక్స్‌లో బలమైన శక్తిగా వుండటానికి కారణం. అమెరికా ఫిగర్ స్కేటర్ థాయ్‌బాబిలోనియా స్కేటింగ్ పాఠాలు నేర్చుకునేందుకు ఆమె తండ్రి తప్పనిసరి పరిస్థితుల్లో మూడు ఉద్యోగాలు చేశాడని ఒక సినిమాలో చూసి నేను షాక్‌కు గురయ్యాను. పిల్లలకోసం ప్రత్యేకంగా ఉదయం ఆటలను ప్రదర్శించేవారు. పిల్లల సినిమాలకు టిక్కెట్ రేట్లలో రాయితీలు ఇచ్చేవారు. తరచుగా మొత్తం క్లాసులోని పిల్లలందరూ వాటికి హాజరయ్యేవారు. స్కూలు కార్యక్రమాలు పూర్తయిన తర్వాత వారివారి ఆసక్తికి అనుగుణంగా పిల్లలు వివిధ రకాల కార్యక్రమాలలో పాల్గొనటానికి ప్రత్యేకమైన కేంద్రా లుండేవి. స్కూలు కార్యక్రమాలలో భాగంగా పిల్లలకు ఈత పాఠాలు చెప్పేవారు. పిల్లలకు సంబంధించిన అన్నింటికీ – పుస్తకాలు, బట్టలు, ఆట వస్తువులకూ – పిల్లల జాగ్రత్తకు సంబంధించిన అన్ని విషయాలలోనూ ప్రభుత్వం పెద్దమొత్తంలో సబ్సిడీలు ఇచ్చేది. అందువల్ల ఎక్కువమంది పిల్లలున్నవారు భారంగా కాకుండా, ఆనందకారకంగా భావించేవారు. అపార్ట్‌మెంట్ సైజు మాత్రమే కుటుంబ పరిమాణాన్ని నియంత్రించేది. పిల్లలను హింసించటం, వేధించడం లాంటి వాటికి తావులేదు. ఎటువంటి పర్యవేక్షణ లేకుండానే నేను నా స్నేహితులతో రోజంతా బయట ఆడుకుంటూ వుండేదాన్ని. ఐదులక్షల మంది ప్రజలు నివసిస్తున్న మా నగరంలో 20 సంవత్సరాల కాలంలో ఒకే ఒక్క పిల్లవాడి హత్య జరిగింది. అది కూడా మతిస్థిమితం లేని అతని తల్లి చేసింది. ఇల్లులేని పిల్లలు వుండరు. బాలల్లో ప్రతి ఒక్కరూ స్కూలుకు వెళతారు.

మా అమ్మమ్మ ఫ్యాక్టరీ పని తర్వాత మిగతా సమయం ఎక్కువగా నాతోనే గడిపేది. ఆమె బలమైన నైతిక విలువలు, సహనం, మంచి తెలివితేటలుకల వ్యక్తి. ఆమె మాపై ముద్రవేసిన విలువలకు తగినట్లుగా బతకటానికి మేమందరం ప్రయత్నిస్తున్నాం. నా చిన్నతనంలో ఆమె నాకు కథలు చెప్పేది. పాటలు పాడి వినిపించేది. మా తాతయ్య కూడా నాకోసం కథలు చెప్పేవాడు. ఇరుగుపొరుగు వారు కూడా చాలా ప్రాధాన్యత కలిగి వుంటారు. మా వీధిలో ఆరుగురు పిల్లలున్న కుటుంబం వుండేది. వారు నాకు స్నేహితులు. వారికి తాతయ్య లేడు. తండ్రి ఇష్టమొచ్చిన విధంగా వ్యవహరించేవాడు. వారి తల్లి పూర్తికాలం పనిచేస్తుండేది. పిల్లలు ఎక్కువ సమయం రోడ్డుపై వుండేవారు. కానీ ఆ వీధిలోని వారంతా ఆ కుటుంబం మంచిచెడ్డలు చూస్తుండేవారు. ప్రస్తుతం నేను జీవిస్తున్న పెట్టుబడిదారీ దేశాలలో అయితే ఇరుగుపొరుగు వారు ఆ పిల్లలను గురించి సామాజిక కార్యకర్తలకు తెలియజేసేవారు. వారు వచ్చి ఆ పిల్లలను తల్లిదండ్రులనుంచి దూరంగా తీసుకువెళ్ళటానికి ప్రయత్నించి, వారి జీవితాన్ని మరింత దుర్భరం చేసేవారు. కానీ వారు ఆరుగురూ ఇప్పుడు తమ కుటుంబాలతో హాయిగా వుంటున్నారు. వారు పెట్టుబడిదారీ సమాజంలో లేకపోవటం అదృష్టం. మేమందరం అదృష్టవంతులం. సోవియట్ యూనియన్‌లో ఒకేవిధమైన పాఠశాలలుంటాయి. అందరూ ఆ స్కూళ్ళలోనే చదవాల్సిందే. కాబట్టి పాఠశాలల్లో ప్రవేశానికి పోటీ వుండదు. మొదట్లో ఎనిమిది సంవత్సరాల విద్యను తప్పనిసరి చేశారు. తర్వాత పది సంవత్సరాలకు పెంచారు. ఎనిమిది సంవత్సరాల విద్యనభ్యసించిన తర్వాత పిల్లలు తాము చదువు మానివేయాలనుకుంటే మానేయవచ్చు. కానీ అప్పుడు వారు కాలేజీకి వెళ్ళి, ఏదో ఒక వృత్తిని నేర్చుకోవాలి. ఆ విధంగా వారు కూడా పది సంవత్సరాలు విద్య నేర్చుకోవటాన్ని పూర్తిచేయాల్సి వుంటుంది. వారి కుటుంబ నేపథ్యం, శక్తిసామర్థ్యాలతో సంబంధం లేకుండా పిల్లలందరూ సమాన అవకాశాలు పొందే నిజమైన వ్యవస్థ అది. శారీరకంగా లోపాలున్న పిల్లలకు, ప్రత్యేక అవసరాలకోసం ఏర్పాటు చేసేవి మాత్రమే మినహాయింపు. ఏదో ఒక సబ్జెక్టును మాత్రమే ప్రత్యేకంగా అధ్యయనం చేయాలన్న ఆసక్తి వున్న పిల్లలకు లెక్కలు, విదేశీ భాషలు నేర్పే పాఠశాలలున్నాయి. పిల్లలుగా ఎదుర్కొనే ఒకే ఒక పోటీ పాఠశాలలో తరగతుల వారీగా ఏర్పాటుచేసిన గ్రూపుల మధ్య మంచి మార్కుల కోసం జరిగే పోటీ మాత్రమే. ప్రతి తరగతిలోనూ నలుగురు లేక ఐదుగురు పిల్లలతో గ్రూపులను ఏర్పాటు చేస్తారు. ప్రతి గ్రూపుకు ఎన్నికైన నాయకుడుంటాడు. స్కూలు వదిలిన తర్వాత నేర్చుకోవటంలో ముందున్న విద్యార్థులు వెనుకబడిన పిల్లలకు హోమ్‌వర్క్‌లో సహాయం చేస్తారు. బాగా నేర్చుకుంటున్న పిల్లలు వెనుకబడిన పిల్లలకు సహాయం చేయటం తమ బాధ్యతగా భావిస్తారు.

స్కూల్ జీవితం పూర్తి సంఘటనా భరితంగా వుంటుంది. స్కూల్‌లో మాత్రమేకాక క్లాస్‌రూమ్ బయట జరిగే పొలాలలో పని, కూరగాయలు పెంచటం, స్వచ్ఛంద సేవ, స్కూల్ గార్డెన్‌ను శుభ్రంచేయటం తదితర అనేక కార్యక్రమాలలో కలిసి పాల్గొంటాం. మమ్మల్ని పెంచటం కూడా రాజకీయపరంగానే వుంటుంది. మొదటి గ్రేడ్‌లో మేము ప్రత్యేక బ్యాడ్జి, ప్రవర్తనా నియమావళితో అక్టోబర్ బాలలం అవుతాం. మూడవ గ్రేడ్‌లో రెడ్‌టై, బ్యాడ్జ్‌తో మార్గదర్శకులమౌతాం. యువ మార్గదర్శకులుగా మేము మాస్కోలోని రెడ్‌స్క్వేర్‌లో ప్రతిజ్ఞ చేసేటప్పుడు మా స్కూలు నుంచి మమ్మల్నందరినీ ఇందుకోసమే ప్రత్యేకంగా అక్కడికి తీసుకెళతారు. మేము ప్రతిజ్ఞచేసిన తర్వాత లెనిన్ మాసోలియంను దర్శించటాన్ని నేను ఎప్పటికీ మర్చిపోలేను. పద్నాలుగు సంవత్సరాల వయసులో మేము యంగ్ కమ్యూనిస్టు లీగ్‌లో సభ్యుల మౌతాం. చివరిలో దేశాన్ని ఎలా రక్షించుకోవాలో మాకు నేర్పుతారు. చివరి రెండు సంవత్సరాలు మాకు సైనిక శిక్షణ ఇస్తారు. మహిళలపట్ల దృక్పథం కూడా భిన్నంగా వుంటుంది. మా సమాజం మహిళల పట్ల లైంగిక దృక్పథంతో వ్యవహరించటాన్ని సహించదు. మహిళలను సమానులుగా చూడటంతోపాటు, వారితో గౌరవనీయంగా వ్యవహరించటాన్ని కూడా నేర్పుతారు. లైంగిక దాడులు, అత్యాచారం లాంటివి అరుదుగా జరుగుతాయి. అటువంటి నేరాలు

చేసినవారిని విచారణ తర్వాత ఉరితీస్తారు. నాకు ఆరు సంవత్సరాల వయసప్పుడు మా అమ్మ నన్ను మాస్కో తీసుకెళ్ళింది. మేము అమెరికన్ సినిమా 'హాలిడే ఇన్ ఐస్'కు వెళ్ళాం. తర్వాత రాత్రి రైలుకు మేం తిరిగి వచ్చాం. రైలు పెట్టెలు ఖాళీగా వున్నాయి. నేను మా అమ్మ ఒడిలో తల పెట్టుకొని పడుకొని గడిపాను. స్టేషన్ నుంచి నడుచుకుంటూ తెల్లవారుఝామున నాలుగు గంటలకు మేము ఇంటికి చేరాం. ఆ వేసవి రాత్రి వెచ్చగా, ప్రశాంతంగా, అద్భుతంగా వుంది. ఏ విషయానికీ, ఎవరికీ ఎవరూ భయపడక పోవటం ఎంతో అద్భుతంగా వుంటుంది.

విద్య పూర్తికాగానే మాకు ఉద్యోగం గ్యారంటీగా వుంటుంది. మాకు మేము వుంటున్నచోటగానీ లేదా ఇతర చోట్లగానీ ఉద్యోగం వస్తుంది. ఇతరచోట్ల ఉద్యోగం వస్తే ఉద్యోగం ఇచ్చిన సంస్థ వసతి కల్పించాల్సి వుంటుంది. మాకెవరికీ విద్యానంతరం ఉద్యోగాన్ని గురించిన చింత వుండదు. ఎవరూ నిరుద్యోగులుగా వుండరు. కొత్తగా ఉద్యోగాలలో చేరినవారికి ఏ ఉద్యోగం చేస్తున్నా వేతనాలు దాదాపు ఒకేవిధంగా వుంటాయి. ఇప్పటి యువకులకు సోవియట్ విలువలు, లక్ష్యాలను గురించి తెలియకపోవటం విచారకరం. నాణ్యతలేని విద్య, పెట్టుబడిదారీ మీడియా బ్రెయిన్‌వాష్ చేయటంతో సోవియట్ యూనియన్‌లో జీవితం, సోషలిస్టు విలువలను గురించి యువకులకు తెలియకపోవటం విచారకరం. రష్యన్ యువకులు ప్రస్తుత విచారకరమైన వాస్తవాల గురించి తెలుసుకోవటానికి ఆసక్తి చూపటం మంచి విషయం. కొంచెం ముందూవెనుకగా వారు సోవియట్‌ను గురించి తెలుసుకొని, సమాధానాలను అన్వేషిస్తారు. గత ఐదు, పది సంవత్సరాలకన్నా ఈనాడు సోవియట్ యూనియన్‌పట్ల, సోషలిజంపట్ల ఆసక్తి పెరిగింది. నేను కలిసిన అనేకమంది రష్యన్లు మనదేశం తిరిగి ఉన్నతమైన స్థితికి చేరే సమయం వస్తుందని చెప్పారు.